No. 2279 Zaterdag 10 September 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Amerikaansche ondernemingsgeest, Hollandsche durf, bekwaamheid en degelijkheid.

De heer C. J. Snijders, Voorzitter van het Comité Vliegtocht Nederland-Indië, schrijft in het K. W. d. d. 28 Juli l. l. als volgt:

Wij leven tegenwoordig snel. Grootsche daden en gewichtige gebeurtenissen volgen elkaar op in verrassende wisseling. Wij hebben ons nauwlijks rekenschap kunnen geven van de indrukken, door een treffend feit op ons teweeggebracht, of een nieuw feit van geen geringere of soms nog grootere beteekenis boeit alweer onze aandacht. En menigeen begint al aardig te leeren, zich over niets meer te verbazen.

De ernstige beschouwer van het moderne wereldgebeuren zal echter niet nalaten zich te verdiepen in de gevolgen, welke zulke uiterlijk pakkende en innerlijk zoo beteekenisvolle levensuitingen voor de naaste toekomst doen verwachten.

Ja, wij leven snel. Maar ook vliegen wij snel. In slechts vijf en een halve week zijn de heer Van Lear Black en de bemanning van zijn vliegtuig, de heeren Geysendorffer, Scholte en Weber, van Schiphol naar Batavia en terug gevlogen. Dertien vliegdagen heen en veertien terug zijn voor dit bezoek aan onzen „Oost" noodig geweest. Een afstand gelijk aan drievierden van den aardomtrek werd door de lucht afgelegd, langs eene den bestuurders grootendeels onbekende route en ten deele onder de moeilijkste omstandigheden: overstelpende hitte, noch dichte zandstormen, noch heftige tropische regens bleven den reizigers gespaard. Een prachtig succes, zonder ophef behaald, met een gewoon vliegtuig en gewone bemanning, na zeer kortstondige voorbereiding, alsof het een gewone dienstvlucht gold.

Onze dank en onze bewondering voor deze schitterende daad gelden in de eerste plaats den energieken Amerikaan, die met echt sportieven geest en breede zakenopvatting deze onderneming heeft bedacht, gefinancierd en met inzet van eigen persoon tot een glansrijk einde gebracht. In allen eenvoud en bescheidenheid, rustig en nuchter, bezwaren, gevaren of ongemakken niet tellende, heeft hij door zijn tropenvlucht een machtigen stoot gegeven tot het vooruitbrengen van het wereld-luchtverkeer en aan de totstandkoming van de luchtverbinding Nederland-Ned.-Indië. De heer Van Lear Black is een baanbreker geworden, wiens belangstelling voor- en daadwerkelijke medewerking aan de ontwikkeling der luchtvaart van historische beteekenis zal blijven.

In de tweede plaats gaat onze hulde naar de Koninklijke Luchtvaart-Maatschappij voor Nederland en Koloniën, welke door de practische voorbereiding en uitvoering van dezen vliegtocht opnieuw een welsprekend blijk heeft gegeven van hare degelijke organisatie, hare zaakkundige en voortvarende leiding, haar voortreffelijk personeel en materieel. Het is verblijdend, dat een ondernemend Amerikaansch zakenman en een krachtig Nederlandsch luchtvaartbedrijf elkander in deze vruchtbare samenwerking hebben gevonden en het doet ons vaderlandsch hart goed, dat een buitenlander onze nationale luchtverkeersonderneming voor deze opdracht boven alle andere heeft verkozen.

Ten slotte een woord van warmen lof en hooge waardeering voor de bemanning van het vliegtuig, die haar moeilijke en zware taak zoo uitmuntend heeft volbracht. Zonder aarzelen hebben deze drie mannen die taak, waar zij veelszins vreemd tegenover stonden, aanvaard: met rustigen moed en bewust zelfvertrouwen hebben zij haar ten uitvoer gelegd, een moed, die hen in ernstige oogenblikken onmisbaar zou blijken, een zelfvertrouwen, dat nimmer is beschaamd geworden. De K. L. M. kan trotsch zijn op zulke medewerkers, het Nederlandsche Volk is trotsch op zulke zonen.

Met den heer Van Lear Black heeft het wereldtoerisme door de lucht zijn intrede gedaan en de K. L. M. heeft dit met één slag binnen de grenzen der practische uitvoerbaarheid gebracht. Voor de toekomst openen zich hiermede veelbelovende vooruitzichten. Het is te verwachten, dat weldra ook andere groot-toeristen — laat ons hopen: ook Nederlanders — zich aangetrokken zullen gevoelen door de groote bekoring van het luchtreizen en van het, binnen redelijke tijdgrenzen bezoeken van verafgelegen landen. Dan zal de zakenman spoedig volgen, voor wien de tijdwinst, te verkrijgen door het afleggen van groote afstanden door de lucht, uit een business-oogpunt in den wedloop der concurrentie waardevol zal blijken te zijn. De luchtverkeersondernemingen zullen zoodoende in toeristen- en zakenreizen een nieuwen tak van bedrijf kunnen vinden.

Voor de luchtverbinding Nederland—Ned.-Indië opent zich hiermede een perspectief, hoopvoller dan ooit. De K. L. M. heeft getoond, alle waarborgen te kunnen bieden om deze verbinding op deugdelijke en betrouwbare wijze tot stand te brengen.

Het voornaamste hiervan is voor mij het meest verblijdende in deze geheele zaak. Een sterk versneld en bekort vervoer van post en van personen zal voor de beide hoofdgebieden van het Nederlandsche Rijk van de grootste politieke, economische en maatschappelijke beteekenis zijn. Er wordt heden aan alle kanten getornd aan den band tusschen Nederland en Ned.-Indië; er zijn stroomingen, welke op spoedige en volledige scheiding zijn gericht. Wat een verre toekomst in dit opzicht brengen kan, blijve in 't midden. *Zeker* is het, dat tot in afzienbaren tijd zulk een scheiding voor de volken van Nederlandsch-Indië eene even noodlottige ramp zou zijn als voor het Nederlandsche.

Om dit onheil te verhoeden, is — naast een krachtig, verlicht en vooruitstrevend bestuur — de innige gemeenschap en gemakkelijke uitwisseling van personen, goederen en gedachten tusschen Oost en West een der machtigste hulpmiddelen. Daarom is het spoedig tot stand komen van de bedoelde luchtverbinding voor Groot-Nederland een nationaal belang van de eerste orde.

***

Tot zoover de heer Snijders.

Wij mogen dus met recht zeggen, dat aan de verovering der lucht ook ons land zijn deel heeft, schrijf *Het Ctm.*

En een ruim deel.

De eeuwen door hebben wij onze koene zeevaarders gehad, en zij werden de grondleggers van ons koloniaal bezit.

Thans mogen wij ook met fierheid wijzen op onze luchtschippers.

Zij hebben den afstand met het overzeesche gebied, waar ook de Nederlandsche vlag wappert, verkort op een wijze, als men enkele jaren geleden nog niet denkbaar achtte, en zij hebben daarbij blijk gegeven van een bekwaamheid, een durf en uithoudingsvermogen, welke de bewondering wekten van landgenoot en vreemdeling.

Een indrukwekkende ontvangst is den wereldreizigers bij hun terugkeer van de eerste passagiersvlucht naar Batavia bereid.

En dat de beteekenis van dien tocht gevoeld werd en de kloekheid der daad beseft, kwam uit in de overgroote belangstelling van ons volk en de laaiende geestdrift, waarmede de bemanning van het vliegtuig en de ondernemende passagiers werden begroet.

De aan allen verleende koninklijke onderscheiding was wèlverdiend, en dat daarbij geen onderscheid werd gemaakt, zal eveneens voldoening schenken.

Terecht wees minister Koningsberger op de groote perspectieven, welke de zoo gelukkig volbrachte reis voor het verkeer tusschen moederland en koloniën opent.

De weg is gevonden, de weg is gewezen, en hoe snel de moeilijkheden, bij de vorderingen der techniek onder bekwame leiding kunnen worden overwonnen, heeft deze tocht voldingend aangetoond.

Straks — het leven gaat vlug — komt er een geregelde vliegdienst tusschen Nederland en het, niet meer verre, Indië . . . .

Reeds heeft de K. L. M. stappen in die richting gedaan. Naar de „Tel" meldt, heeft de directie van de Koninklijke Luchtvaart-Mij zich, dezer dagen met voorstellen gewend tot den minister van Waterstaat ten behoeve van een regelmatigen luchtmaildienst tusschen Nederland en Indië. In het desbetreffend schrijven aan den Minister heeft de directie met betrekking tot den tocht naar en van Indië van de „F VII" er op gewezen, wat zonder organisatie is bereikt en dat met organisatie zeker een snelle en regelmatige overtocht per vliegtuig voor het vervoer van poststukken kan worden gewaarborgd.

Het ligt in de bedoeling een dergelijken dienst met ongeveer acht vliegtuigen in het leven te roepen en wekelijks een vliegtuig in elke richting te doen vertrekken. Met Ir. Damme, directeur-generaal van de Poste-

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Als goed vaderlander, Koninginnedag gaan vieren in stad.

Ouverture van dien dag zette, helaas, in met 'n valsche quint, leidingsmotief: O, daar is 'n gaatje in."

Heb door panne, door lekken binnenband, van s'morgens vier tot goed half vijf op eenzamen binnenweg langs 't Fordtruckje, waarop ik eerste klas passage genomen had, loopen ijsbeeren, langs bak gestuwd met melkbussen, Buitenboschmannetjes en 'n niet naar patchoelie riekende krulstaart.

En toch, ondanks bandenpech en tinzige varkenslucht, had deez' matineuse tocht weer voor mij, zooals altijd, 'n eigenaardige charme, wat 'm vooral zit in 't feeëriek-fantastisch overgaan van donker, van duister, tot schemer, tot licht. je reinste niet te penseelen obscur-clair, wat steeds voor m'n geest en hart en oogen 'n weelde-festyn is.

Beende al vroeg door Willemstad 's veste, en 't viel me bijzonder op, hoe schaarsch de schitterende kleuren van Nederlandsch vlag fier in de passaatwind wapperden.

Wat elk jaar minder wordt, „wat niet magge mos."

Panacee voor zulk 'n on-nationaalabsentisme is, 't uitschrijven van 'n prijs of wat, voor de mooist versierde particuliere woning op Koninginnedag '28, en let er 'ns op, of heel Willemstad dan niet in 't teeken van rood, wit en blauw zal staan.

Naar Raadzaal getippeld, neen, niet om 't verschil tussen neger-spaansch en landstaal te hooren bepleiten, maar om stadsche schoolkindertjes te zien bedeelen met mooie boekwerken, omdat ze 't beste van al hun kornuiten 't zoo moeilijke hollandsch kunnen babbelen.

Vond 't 'n sympathieke geste van Afdeeling Antillen v. h. Nederlandsch Verbond, vooral toen President Ferguson in z'n vlotte speech aanstipte, dat hij hoopte 't volgend jaar ook voor de hollandsche matadors van onze buitenscholen prijzen beschikbaar te kunnen stellen.

Snap niet, waarom ze 't tegenwoordig altijd over „Nederlandsch" hebben, en met alle geweld 't zoo mooie malsche woord „hollandsch willen, uitschakelen.

Kan 't niet helpen, maar ik vind 't 'n beetje aanstellerig.

Herinner me dat, niet lang geleden, 'n hollander m'n San Willibrordsche buitenschool bezocht.

Zoo lieve kindertjes, spreken jullie al Nederlandsch?

Unisono dubioso. met gerimpelde voorhoofdjes: Neen, meheer!

Zuster-onderwijzeres: Meneer vraagt of jullie al hollandsch spreken?

Unisono fortissimo, met schitterende kriekoogjes: O, ja Meneer!

Geloof me, dat „Nederlandsch" voor „Hollandsch" heeft even luttel kans van slagen, van epoque te maken, als die verschrikkelijke houterige term „gebiedsdeel" voor 't sappig — vloeiend „kolonie".

Vraag 't maar 'ns, aan de hollandsche kruideniers in „Koloniale waren, tabak en sigaren'„ dan krijg je de wind van voren, en daarenboven zelfs in „Van Dale" van 1925 zoek je dat woord tevergeefs, waaruit je bijna zou kunnen distilleeren, dat 't nog geen eens goed zuiver hollandsch is.

En waarom toch? We zijn nu eenmaal over geheel de wereld als *hollanders* bekend, evenals de *kolonie* Curaçao, en dat krijg je er toch nooit met schoolmeesteren uit.

En wat komt 't er ook feitelijk op aan? Er zijn waarachtig wel andere dingen van vrij wat meer importantie, die om verbetering roepen, schreeuwen.

Is 't niet zoo?

Een van de mooiste nummertjes van 't feestprogram vond ik demonstratie van gymnastiekvereeniging „Thesos", die ongeveer twee jaren bestaat, 28 leden telt, allemaal Surinamers, voorzitter H. Kappel, leider Woerliengs.

Evident, dat Curaçao nog wel iets van Suriname leeren kan in organiseerend talent en hooghouderij van tucht en orde; zoo'n dito- Curaçaosche turnclub zou al lang uit mekaar zijn gespat door ruzietjes en gauw op de teenen getrapterijtjes.

Gelooft U daar niks van?

Wel, all right, probeer 't maar eens, mijn sententie staat echter reuzensterk door de lamentabele historie van 't Curaçaosche vereenigingsleven in allerlei nuances, over de laatste twintig á dertig jaren.

Nooit gelezen?

Wel, wees verstandig, en speen je er van, als tenminste je wieg op Curaçao heeft gestaan.

Never mind!

Stond 9.47 A. M. op de trappen van 't gouvernementshuis in 't zengende zongestraal, als maar zoutige zweetpareltjes te zeemen van koon en neus en kinnebak.

Verticaal boven me in open raam gouverneur a. i. Schotborgh in rok, er naast adjudant met sabel en pluim en tressen.

Achtergrond: protestantsch kerkje, deed pitoresk aan. 't Kamerlid van Kol mopperde indertijd wel, dat 't gouvernement in de sous-sol 'n rumentrepôt had, waardoor 't gebouw door de kolonie moest worden onderhouden, maar daar zie je of ruik je van buiten heelemaal niets van.

Over belangstelling had „Thesos" niet te klagen, was zelfs nu en dan al te benauwend-hartelijk.

Passen en standen en brug en bok en rekstok-toeren verliepen onder rhytmisch kopergeschal v. Excelsior allen even ordelijk en vlot, vooral de reuze-pracht- en kracht-prestaties aan rekstok van den heer Woerliengs, deden de handpalmen gloeien van spontaan-enthousiast applaus, ook de mijne. 'n Eeresaluut aan deez' Surinaamsche club, die zoo zonder eenig kabaal ons 'n leerzaam lesje gegeven heeft, hoe je biceps en spierenbundels te trainen tot 'n hoogst mogelijke krachtsuiting, maar vooral 'n practische les in wat te bereiken valt, door orde en tucht, samenhoorigheid en gezaghooghouderij.

Tot 't volgend jaar, Thesos, en hou er de moed maar in!

Had me gespitst op uitvoering van Curaçaosch mond-harmonica-corps, helaas, poedel, pech scheen met de boogschieterij, waarvan ik me ook zooveel had voorgesteld, hier of daar verdwaald te zijn geraakt, in 't Curaçaosche binnenland.

Heb me toen met de menschenstroom maar mee laten zuigen door 't nauwe postkantoorpoortje, om de behendigheidswedstrijd van auto's te zien.

Nu ben ik precies op m'n kousen 1.83 M. de door den hoogen gezondheidsraad vastgestelde ideale lengte van 'n man; al wat daar buiten valt, is of té kort, of te lang, — en toch ondanks die ver boven alles en allen uitstekende lengtemaat, was 't weer zoo, niets als 'n reusachtig mozaïek van zwaar transpireerende menschenhoofden te zien, maar geen enkele pirouetteerende auto.

Never mind, gaan lunchen met Amigoe-redacteur en Isla kapelaan, onder 'n staag neerknetterende hagelbui van grollen en zoute kluyten.

Hollandsche humor is gedecideerd van 't bovenste plankje, jaagt onweerstaanbaar 't lachwater vice versa de ooghoekjes, over je tanig gebruinde kaken.

Wat je goed doet reuze, naar lichaam en geest, zoo'n tegen 't pas gewit plafond opklaterende schaterlach van „jô, stop nou toch, ik kan niet meer," vooral als je altijd alleen zit tusschen 't geiten- en ezelendom.

Verscheen ietwat laat weer op 't appèl:

rijen en Telegrafie zijn deze plannen in een onderhoud met de directie der K. L. M. bereids besproken. Door het hoofdbestuur van den P. T. T.-dienst wordt dan ook thans nagegaan, wat in deze gedaan zou kunnen worden. Bij deze plannen is nog geen sprake van het vervoer van passagiers, omdat, alvorens daarmede eventueel begonnen zou worden men verzekerd zou moeten zijn van goede landingsterreinen en hotels langs de te volgen luchtroute.

***

Zooals wij reeds meldden, aldus de „Avp.", zal de luit.-vlieger Koppen uit Soesterberg 1 October a.s. van Schiphol vertrekken met een 3-motorig Fokkervliegtuig, voor zijn tocht Amsterdam—Batavia en terug.

Het blad verneemt thans, dat de bekende filmman Willy Mullens luitenant Koppen zal vergezellen en dezen tocht op de rolprent zal vastleggen.

De heer Mullens zal de noodige aanwijzingen geven bij den bouw van het toestel, zoodat het voor film-opname geschikt zal zijn.

Luit. Koppen zal gelegenheid geven post met dit toestel te vervoeren. De prijs der frankeerzegels bedraagt voor brieven f 10 en voor briefkaarten f 2.50.

De financieele moeilijkheden zijn thans opgelost. Het ministerie van Waterstaat en de Indische Regeering stelden ieder f 12,500 beschikbaar, terwijl het verdere bedrag, groot f 27,000, door particulieren is bijeengebracht.

Men kan een flauwe voorstelling bekomen, welke moeite dit luitenant Koppen heeft gekost, als men weet dat hij dit bedrag geheel alleen heeft gecollecteerd met bedragen loopende van f 50 af.

De tocht zal in 2/3 van den tijd, dien de H.N.A.D.P. noodig had, worden volbracht en dus ongeveer 20 dagen duren.

Het vliegtuig zal zoolang in Indië blijven, dat zij, die brieven met het toestel hebben ontvangen, den tijd hebben deze te beantwoorden en met luit. Koppen terug naar Nederland te expedieeren.

***

Voor de variatie nog een blik in de verdere ontwikkeling van het luchtverkeer, zooals beschreven in een brief van het moderne meisje der toekomst:

Een medewerker van de „Figaro" heeft van zijn achterkleindochter den volgenden brief, die van 5 Juli 1965 is gedagteekend, ontvangen:

Beste grootvader.

Ik heb een heel prettige reis gehad en daar u mij vraagt hoe alles gegaan is, kom ik u dat in één woord vertellen: uitstekend.

Ik ben om acht uur 's ochtends uit New-York vertrokken met de Kolonel-Lindbergh, een 30.000 P.K. watervliegtuig, dat honderd-en-twintig passagiers kan vervoeren. Het vliegtuig ligt heel vast, stoot heelemaal niet, ook niet wanneer het opstijgt van het water. Het gaat bijna vertikaal naar boven. Er was een aardig gezelschap aan boord, een kleinzoon van Mussolini, de nieuwe gezant van Zwitserland bij den keizer van Rusland, e.a. Ik heb me geen oogenblik verveeld en eigenlijk heeft men daartoe ook niet den tijd. Ik kwam vier-en-twintig uur en tien minuten na mijn vertrek uit New-York te Parijs aan.

U weet, dat er drijvende eilanden liggen aan de route, die het vliegtuig neemt: het eerste op 800 K.M. van het vertrekpunt; het tweede in het midden van den Atlantischen Oceaan en het derde op korten afstand van de Iersche kust. Het eerste is een soort mooie Amerikaansche villa. Men kan er gaan koffiedrinken en er is een orkest, dat zeker zoo goed is als dat van het Commodore te New-York, waar ik iedere week ga dansen met vrienden, die daarvoor expres uit Honoloeloe overkomen. Het vliegtuig neemt inmiddels benzine in direct uit het benzine-schip, dat sedert een week de vroegere met reclames bedekte reservoirs vervangt, die zoo leelijk waren en bepaald misstonden in het zeelandschap.

's Avonds om zeven uur diner op het Middelste Eiland en den volgenden ochtend, terwijl men slaapt in de uitstekend ingerichte, kleine hutten, gewiegd door het geronk der motoren, neemt het vliegtuig voor het laatst benzine in. Vanochtend om zeven uur vlogen wij langs het monument voor Byrd, bij Ver-sur-Mer en om tien minuten over achten stapte ik uit voor het Trocadéro. Als ik bedenk, lieve grootvader, dat u in een open rijtuig van Le Bourget kwam.

Op deze manier is reizen heerlijk, al is de Kolonel-Lindbergh niet het allerlaatste type. Het vliegtuig is ingericht volgens de mode van 1935, om je slap te lachen en het heeft maar honderd en twintig plaatsen, terwijl de Overste-Byrd er tweehonderd heeft met een dansaal, waarvan de automatische stabiliteit gewaarborgd is.

Den volgenden keer zal ik dan ook de Byrd nemen. Als mijn kleine tweedekker in de garage was geweest, was ik u al komen opzoeken, maar moeder heeft hem genomen om haar armen te bezoeken. Ik zal dus den métro Parijs—Orleans maar nemen, omdat u te Orleans per slot maar op een half uur afstands van Passy zit. Het schijnt, dat er in de Beauce dit laatste jaar ongeloofelijk veel gebouwd is, overal staan huizen van gewapend beton.

Tot spoedig dus, lieve grootvader; even een paar broek-rokken bestellen en wat pijpen inslaan en dan kom ik naar u toe. Geeft u zich geen moeite voor de cocktails, ik heb mijn eigen mengsel.

Hé

Bekendmaking.

De Administrateur van financiën maakt hierbij bekend, dat de brandkastzegels voorzien zijn van een opdruk *„frankeerzegel"* en met overdruk 3 cent, 10 cent, 12½, 15 cent, 25 cent 30 cent en 50 cent, op 3 October e.k. in gebruik zullen worden gesteld en slechts ten postkantore op CURAÇAO verkrijgbaar zullen zijn.

In verband met de geringe oplaag zal slechts een beperkt aantal complete series aan het loket worden verkocht en de rest gereserveerd worden voor gegadigden op Curaçao en in het buitenland, die voor de door hen verlangde hoeveelheid *schriftelijk* aanvragen moeten indienen aan den Postdirecteur, welke aanvragen uiterlijk op 2 October moeten zijn ontvangen.

De toewijzing zal op 3 October e.k. plaats hebben. Deze zal wanneer het totaal der aanvragen de gereserveerde hoeveelheid mocht overschrijden, ponds-ponds gewijze geschieden met dien verstande echter dat zoo mogelijk ieder aanvrager minstens één stel ontvangen zal.

Gegadigden in het buitenland zijn verplicht hun aanvragen vergezeld te doen gaan van een remise ter waarde van de aangevraagde zegels en van de verzendingskosten. Gegadigden in Nederland kunnen het bedrag storten bij het Departement van Koloniën en zullen het bewijs der storting bij hunne aanvragen moeten voegen.

Gegadigden op Curaçao moeten bij de indiening van hunne aanvragen of het bedrag daarvan deponeeren bij den Postdirecteur of ten genoege van dien ambtenaar zekerheid stellen tot dat bedrag.

Gegadigden op de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba kunnen het bedrag van hunne aanvragen bij den Chef van het postkantoor ter plaatse storten en zullen het bewijs der storting bij hunne aanvragen moeten voegen.

De opzending van de toegewezen hoeveelheid aan gegadigden in het buitenland zal geschieden per aangeteekende brief, terwijl het eventueel door hen te veel geremitteerd bedrag tegelijkertijd zal worden teruggezonden. De bedragen door gegadigden in Nederland bij het Departement van Koloniën te veel gestort, zullen door dat Departement aan hen worden gerestitueerd.

Aan het loket zal aan denzelfden persoon op denzelfden dag niet meer dan 3 series worden verkocht.

Curaçao, den 4 Augustus 1927.

De Administrateur van financiën,

J. G. STATIUS MULLER.

Posterijen.

De Postdirecteur brengt hierbij naar aanleiding van bovenstaande bekendmaking van den heer Administrateur van financiën ter kennis van belanghebbenden, dat alle bij hem gedane aanvragen voor brandkastzegels, als nog voor den 2n October a.s. SCHRIFTELIJK moeten worden bevestigd onder toezending van het bedrag der aanvragen of c.q. onder aanbieding van zekerheid.

Curaçao, 4 Augustus 1927.

TH. KRAFFT. 3—2

Behendigheidswedstrijd voor motors en fietsen op 't Brionplein was juist aangevangen.

Had 'n prachtplaats op 't balcon van 't bisschoppelijk paleis, — tê weidsche betiteling voor zulk 'n eenvoudige woning.

En toch wederom niets gezien, door de drommen van niet transparente menschenlijven, die als in de grond gejensde palissaden onwrikbaar langs de race-weg stonden.

Nu en dan 'n voorbijracend hoofd, nat, rood, vaal, met opeengeklemde lippen, en verder 't met 'n vaartje wieleren de kiezelhoop op, dat was al.

Nu heb je in mijn Vaderstad Rotterdam precies 't zelfde onstuimig opdringen van de volksmassa bij zulke gelegenheden, maar daartegen hebben ze 'n probaat middel, dat nimmer faalt.

'n Stuk of zes bereden politiemannetjes komen aangedraafd. Terug!! Allemaal op 't trottoir! Toe nou vooruit, maak nu geen gijntjes!

En dan backen ze hun goedaardige kleppers, precies als 'n Ford die z'n draai niet krijgen kan, en twee malsche paardebiefstuk-halfronden met zwaaiend reuze-scheerkwast in 't centrum, duwen, kwispelen, en wringen, en bufferen de recalcitrante kijkgragen stap voor stap terug, zoodat je in no time veilig 'n kanonskogel door de nu uitgestorven rijweg jagen kunt.

Dit is *je* methode, die echter slechts succes heeft met goed gedresseerde politiepaarden. Mijn kleppertje Toedjoe zou b. v. vrij zeker bij zoo'n geforceerde retirade, borst- en ribbenkast van 'n stuk of wat koppige willekeurlingen met 'n vaartje door hun respectief ruggemerg jagen, wat fout is.

Dat racen met fiets de kiezelhoop op, onder vlag-oppikkerij, was 'n waar bravour-stukje.

Eén fietser herinner ik me, met 'n uitbundig breed gerande cow-boy-hoed.

Toen ie spurten ging, spontaande ik, adres linkerbuur:

Let er op, die hoedman duikelt.

Waarom?

Nog al duidelijk, topzwaar!

En schitterend bereikte ie de kiezeltop, maar toen . . . bom, daar lag ie, of ik ook als een oud-getraind fietser goed gezien had.

Opeens exodus van de duizendkoppige menigte 't Brionplein af, de heelemaal niet breede Breedestraat in.

'n Relletje, wijsneusde ik, en pakte 'n stoel en 'n sigaar, en 't program, in afwachting van uitvoering van Cur. mondharmonica-corps en 't mysterieuze „Toto's pijp."

Na 10 minuten niks. Na 20 minuten niks. Na 'n half uur niks. En na 3 kwartier nog niks.

Moet je overkomen.

Heb toen aan havenkant 'n motorbootje opgescharreld en gecharterd om wat in 't Schottegat te gaan spelevaren.

Best, zei 't kapiteintje, maar ie moest eerst gasoline gaan koopen.

Ga je gang, en hurry up.

En ie kwam, en golfde 'n liter of wat gasoline in 't reservoir, en toen ie de motor wou aanzetten, vertikte dat mormel 't.

Great Scott, ook dát nog!

Toen ben ik gaan afternoon-tea'en, want voor voetbal en tennis, wat in m'n vlegeljaren nog niet bestond, voel ik niets, wat hyper-logisch is.

En nu moet me iets van 't hart.

Kijk 'r 'ns hier. Als ik zoo nu en dan 'ns 'n diner'tje of 'n souper'tje geef, dan kan 't hier op m'n buitenpost best voorkomen, en 't komt ook voor, dat 't opgediende niet ten volle beantwoordt aan 't menu.

Maar dan sta ik vóór de soep met balletjes of zonder balletjes op, en vraag 't woord.

Hum, hum! Geachte dischgenooten. Vóór alles smakelijk eten. En 't spijt me reuze, maar wees zoo goed te lezen in plaats van *Hors d'oeuvre*, wat prijkt op keurig getypte correspondentie-kaart links van uw stapel borden, *Hors de combat*, wat heelemaal geen strijdros beteekent, zooals U allen weet. Ik kan 't ook niet helpen dat de ingredienten voor deez' exquise entrée-schotel zoo hopeloos ongenietbaar door mijn keukenprinses door mekaar zijn gelepeld.

En nog iets.

De vetgemeste „Leghorn" die de eer zou hebben door U te worden opgepeuzeld is gisteren 6.33 P.M. aan 't verraderlijke „snot" bezweken.

'n Tweetal afgeleefde magere taaie haantjes zullen nu hun best doen hun vette ontijdig gesneuvelde collega te remplaceeren.

Ik heb gezegd.

Begrijpt U, waar ik heen wil, snapt U de tendenz?

'n Feestprogram en 'n menu beoogen 't zelfde doel, kond doen aan geinteresseerden, wat er te savoureeren valt.

En nu geloof ik, dat mijn methode bij ontstentenis van een of ander program-nummertje of menu-gangetje verreweg te verkiezen is, ook uit beleefdheidsoogpunt.

Dat 'n stuk of wat nummertjes uitvallen van 'n met zorg opgemaakt program, of tè laat beginnen, soit, maar maak 't dan toch in 's hemelsnaam bekend, wimpel 't af, dat is toch waarachtig niet tè veel geeischt.

Neem nu b.v. eens die geannonceerde, voor mij nog steeds in 'n mysterieus waas hangende „Toto's pijp".

Weet wat pijp is, ook wat 'n vuile pijp is, zelfs ook wat 'n vuile pijp rooken is, maar Toto's pijp?!?

Stond er nu maar totok, dan was ik er al 'n heel eind, want dat ben ik zelf van onder tot boven, van linksch naar rechts, maar toto, kan er niet bij, geef 't op.

Precies zoo met 't beloofde mondharmonica-concert.

Al zoo lang verlangde ik er naar, nu eens je reinste melodische klankenharmonie te hooren blazen uit zoo'n oer-eenvoudig plat-omblikt houtje met gaatjes; want m'n groom haalt er slechts de luguberste tonen uit, die Scamp mijn hond, met de staart tusschen de pooten steeds aan 't ventre à terre-galoppeeren doet slaan, tot in de uiterste duisternissen van Buitenbosch.

Maar ik kwam weer van een koude kermis thuis, niets gehoord, nihil, nada, nadita.

Besta 't ietwat schuchter 'n voorstel te doen: Toe, Cur. mondharmonica-corps, geef 'ns op 'n Zondagavond 'n uitvoering op 't Brionplein.

Maar wie betaalt er dan, de electrische verlichting van de muziektent, Jan Paul?

Goddank, dat ge zulks oppert, want nu ben ik precies waar ik wezen wil.

Geen kwestie van en (luister nu 'ns goed, want er zit meer achter, dan ge bevroedt) geen kwestie van, dat de Nederlandsch-Indische Gas-maatschappij de kosten daarvoor behoeft te dragen, evenmin als 't concert gevende corps, maar billijk en oer-logisch is, 't dat 't gouvernement die gelden voor verlichting van publieke vermakelijkheden fourneert, wat waarachtig toch niet tè veel gevraagd is, is 't niet zoo?

***

En nu basta!

Ga spannen. Toedjoe in 't kitokie zetten, wielen, tsjok-tsjok, naar 'n armen zieke, 'n uurtje ver.

Met 'n kitokie? Ja, met 'n kitokie, want 'n simpel Fordje kan er nog niet op overschieten, zoolang er nog geen z.g.n. fourage-geld is uitgetrokken voor ons zonverbrande buitenpostmannetjes.

Vindt U deez' onder-de streep weer té pikant?

Wel, kijk er m'n muzikalen groom, butler, factotun Stanley op aan, die behalve z'n mondharmonica nu ook 'n blikken fluit op Koninginsverjaardag van zijn bankdeposito-percenten heeft aangeschaft, en daaruit onder m'n copie maken de infernaalste klanken blaast, zoodat m'n nattige nekhaartjes er horizontaal van opbibberen.

'm Stoppen? Denk er niet aan. Zal er wel voor oppassen, 'n jeugdig ontluikend talent in de kiem, in de wieg te smoren. Not me, sir.

Beveel me daarom in de clementie van m'n goedgunstige lezers.

Ayó pues!

JAN PAUL

San Willibrordo
1 di Sept. 1927.

GETROUWD

J. M. J. Ellis

MET

F. M. Bartels

Curaçao / Nijmegen 7 Sept. 1927.

Eenige kenninging.

BERICHTEN

KOLONIALE RAAD

Zitting maandag 5 September 1927.

De Voorzitter doet mededeeling van een missive van den waarn. Gouverneur, vergezeld van een ontwerp van wet, houdende bepalingen, krachtens welke *dubbele belasting* ten gevolge van heffing in Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao eenerzijds en in den vreemden staat anderzijds geheel of gedeeltelijk kan worden voorkomen, met bijbehoorende memorie van toelichting. In die missive vraagt de waarn. Gouverneur 's Raads gevoelen te mogen vernemen over bedoeld wetsontwerp. Op voorstel van den Voorzitter wordt de missive met de bijlagen naar de afdeelingen verwezen. Ingekomen is ook de officieele kennisgeving van de benoeming van den Heer C. S. Gorsira JPEz. tot lid van den Raad van Bestuur. Hierna wordt overgegaan tot het stellen van candidaten voor de ontstane vacature. Met algemeene stemmen wordt als eerste candidaat de Heer P. L. Gorsira gekozen en eveneens met algemeene stemmen als tweede candidaat de Heer C. N. Winkel.

Goede reis.

De H. E. G. Heer C. S. GORSIRA JPEz. lid van den Raad van Bestuur is maandag l. l. per Fransche boot „Macoris" naar Colon vertrokken.

***

Per *S. S. van Rensselaer* is Donderdag naar Holland teruggekeerd Ir. VAN EVERDINGEN, die zich vooral verdienstelijk gemaakt heeft door de oplossing van het watervoorzieningsprobleem voor de C. P. I. M. alhier en in Venezuela en voor de „Eagle" op Aruba.

***

Donderdag a. s. 15 September zal de H. E. G. Heer H. J. ANSINGH, gewezen Directeur van de C. P. I. M. alhier en lid van den Raad van Bestuur per S.S. *Tamaroa* van uit Caracasbaai naar Holland terugkeeren.

Gedurende de twee jaren die de Heer Ansingh hier heeft doorgebracht en de leiding had van geheel het reusachtig petroleumbedrijf der C. P. I. M. zooals dit zich, vooral in de laatste jaren, ontwikkeld heeft, heeft hij zich doen kennen als een man met buitengewone gaven naar geest en hart. Naast een organisatorisch talent, zooals bij slechts weinigen gevonden wordt, — een talent dat geheel het reuzenbedrijf tot in de kleinste details wist te omvatten en in zijn interesse te betrekken, was hij een gewetensvol leider, steeds strict rechtvaardig voor allen, — man van plicht, die ook van zijn ondergeschikten de stipte plichtsbetrachting eischte. Bovendien 'n „every inch a gentleman", die door zijn fijnen omgang aller sympathie en waardeering heeft weten te verwerven.

Ook de geestelijke belangen zijner ondergeschikten werden door den Heer Ansingh behartigd.

Getuige de mooie kapel van St. Michael, voor welks verfraaiing de Heer Ansingh alles over had.

Wij wenschen den Heer Ansingh van harte een goede reis en behouden aankomst in patria. Onze beste wenschen vergezellen den Heer Ansingh, ook voor zijn verder leven.

MISSIE-NIEUWS.

Pater Euwens.

De toestand van Pater EUWENS is steeds vooruitgaande, zoodat wij hopen mogen dat Z. E. spoedig geheel hersteld zal zijn.

Soeur Luciana.

Per S.S. *Almelo* verwacht men morgen de Eerw. Soeur LUCIANA, supérieure van het St. Antoniusgesticht te Betermaai, vergezeld van 6 nieuwe zusters, waarvan 1 met hoofdakte en 5 met bewaarschoolakte.

Van harte welkom!

BEKENDMAKING.

DE DIRECTIES VAN DE CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ en van de CURAÇAOSCHE SCHEEPVAART MAATSCHAPPIJ maken bekend, dat in de op heden den 7en September 1927, gehouden Buitengewone Algemeene Vergaderingen van Aandeelhouders van deze Maatschappijen aan den Heer Ir. H. J. ANSINGH, in verband met zijn vertrek naar Holland, op de meest eervolle wijze ontslag is verleend als Directeur van de CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ en van de CURAÇAOSCHE SCHEEPVAART MAATSCHAPPIJ, terwijl in zijne plaats benoemd is tot Directeur van deze Maatschappijen de Heer Ir. C. E. VAN DER STOK.

Curaçao, 7 September 1927.

Auto-ongeluk.

Maandag middag reed de nieuwe truck van O. W. in volle vaart op 'n watertruck in de nabijheid der Salinja. De watertruck werd geheel verbrijzeld, terwijl een inzittende jongen zwaar gewond werd. Het vleesch was hem letterlijk van zijn been gescheurd. Naar wij vernemen, was de chauffeur van de truck van O. W., 'n zekere De Jong, in staat van dronkenschap, en is hij in verzekerde bewaring gezet.

Correctie.

De Heer S. M. L. Maduro is bij gelegenheid van het Koninginnefeest niet benoemd tot Ridder, maar tot den hoogeren graad van Officier in de Orde van Oranje Nassau

Wegens ziekte van den partner H. Tischer kon de Finaal - tennismatch op Koninginnedag niet gespeeld worden, zoodat de Heer D. Capriles de winner van den beker werd: by default.

Vertrek van Dr. Arends van Bonaire.

Men schrijft ons van Bonaire:

Zondagavond 28 Aug. verliet Dr. J. R. Arends ons eiland van Bonaire, waar hij gedurende twee en half jaar gevestigd was geweest. Hij vertrok niet met de stille trom, want reeds vroeg in den avond kwam de muziek van Rincon hem een ovatie brengen. Geheel den avond was 't zóó druk voor zijn huis, dat men nauwelijks door de menigte heen kon. Kwart vóór 10 verliet de dokter zijn huis en in triomf trok de geheele stoet naar de haven. Onder luide „Biba's" besteeg hij de „Ligia", die onmiddelijk van wal stak. De groote belangstelling bij zijn vertrek bewijst de dankbaarheid van 't Bonairiaansche volk voor de vele goede zorgen van den dokter.

Het Mgr. Niewindt-standbeeld.

Donderdag l. l. heeft men 't beeld van Mgr. Niewindt op z'n voetstuk geheschen. Zoowel voetstuk als beeld zijn uitgevoerd in prachtig carrarisch marmer. Het voetstuk is 2.60 hoog, het beeld zelf 2 M. Daar Mgr. Vuylsteke Donderdag a. s. naar Bonaire gaat om het H. Vormsel toe te dienen, zal de dag van de onthulling later bekend gemaakt worden.

In het voetstuk werd in een looden bus de volgende oorkonde ingemetseld:

In het jaar Onzes Heeren Jezus Christus
MDCCCCXXVII,
onder Gouverneur van Curaçao,
HERMAN SCHOTBORGH,
onder Koningin van Nederland,
WILHELMINA,
onder het Pontificaat van Paus PIUS XI,
onder den Apostolisch Vicaris van Curaçao
MICHAEL GREGORIUS VUYLSTEKE,
heeft het KATHOLIEKE VOLK
dit monument opgericht ter eeuwige gedachtenis aan het Eerste Eeuwfeest van de gelukkige aankomst van
Z. D. H. MGR. JOANNES MARTINUS NIEWINDT,
EERSTE APOSTOLISCH VICARIS VAN CURAÇAO
Metselaars:
JOHANNES CORNELIS ROELEN.
JACOB BUISMAN.
Ingenieur:
JOHAN WILHELMUS VALK.

De Gouverneur heeft, in antwoord op een door Zijne Excellentie op den 31sten Augustus jl. aan Hare Majesteit de Koningin verzonden telegram, luidende: „Curaçao biedt Uwer Majesteit en Koninklijk Huis eerbiedige hulde en gelukwenschen aan met betuiging oprechte aanhankelijkheid en trouw" den daaropvolgenden dag het volgende draadantwoord uit Den Haag ontvangen: ‚Curaçao onzen oprechten dank gelukwensch-WILHELMINA."

Officieele Berichten.

Pedrito Thielman en Simon Ellis op Bonaire zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse.

Carlos Enrique Hernandez is tijdelijk benoemd tot bode bij de Administratie van financien, den Koloniaal Ontvanger en de Curaçaosche Bank.

Julio Augusto Suarez en Lucien Johan Lourens zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse alhier.

Aan den beheerder van de openbare leeszaal en boekerij, tevens beheerder van het koloniaal en schoolmuseum alhier, H. E. Ch. de Jongh, is, wegens ziekte, veertien dagen verlenging van vrijstelling van dienst verleend.

De heer A. J. C. Henriquez, Opzichter bij het Departement van Openbare Werken alhier, is bevorderd tot Opzichter 1ste klasse bij Openbare Werken.

Aan Mej. J. Groen, bij G. B. van den 18n. Juli 1927 No. 600 benoemd tot lid der Examencommissie 1927, is, wegens ziekte uit die functie eervol ontslag verleend en Mej. A. N. van Altena, onderwijzeres le klasse aan de Wilhelminaschool is benoemd tot lid der bovengenoemde Commissie.

Dankbetuiging

Onze oprechte en innige dankbetuiging aan de

SOC: „LA PRIMAVERA"

en hare leden, voor de deelneming ondervonden met 't overlijden van onze geliefde Dochter en Zuster

Anna.

Namens de Familie

FELIPI S. PROVENCE.

BUITENLAND.

SPANJE.

1902 — 17 Mei — 1927.

Onlangs heeft Spanje met vier dagen van nationale feestvreugde het feit herdacht, dat koning Alfonso een kwart eeuw geleden den eed op de grondwet aflegde en de zware taak om Spanje te besturen op zich nam.

Hij was toen 16 jaren oud en al koning van zijn geboorte af, daar zijn vader Alfonso XII reeds een paar maanden was overleden, toen hij het eerste levenslicht aanschouwde. In dien tijd van zijn minderjarigheid voerde zijn moeder, koningin Maria Christina, een Oostenrijksche prinses, het regentschap. Zij schonk haar zoon een eenvoudige en gezonde, maar zeer zorgvuldige en godsdienstige opvoeding, waarvan Spanje nu 25 jaren lang de vruchten heeft genoten en waarvoor het der Koningin-moeder steeds dankbaar is.

Scheen Alfonso aanvankelijk, evenals zijn vader, die op 28-jarigen leeftijd stierf, zwak van gezondheid te zijn: de zorgen, welke men daaromtrent koesterde, verminderden naarmate hij ouder werd, en als regeerend vorst toonde Alfonso XIII opgewassen te zijn tegen zijn lang niet gemakkelijke taak. Want moeilijkheden en beproevingen zijn hem niet bespaard. En daarbij stond hij tal van malen bloot aan anarchistische aanslagen. Er is wel geen souverein in Europa of daarbuiten, wiens leven zoo dikwerf werd bedreigd.

Ook stond de koning herhaaldelijk voor heete vuren in de politiek, al waren de beroeringen niet zoo hevig en menigvuldig als in den loop der vorige eeuw, toen meer dan éénsburgeroorlog het land teisterde. Nu waren het meer sociale woelingen, welke gisting veroorzaakten, waarnaast echter ook de Marokkaansche aangelegenheden groote moeilijkheden brachten.

Toen de huidige koning aan het bewind kwam, verkeerde het land in een toestand van terneergeslagenheid en moedeloosheid. De tijd van het regentschap was een zeer moeielijke tijd geweest; wel had de verstandige regentes vele politieke en economische hervormingen ingevoerd, maar zij had ook veel tegenslag ondervonden. Innerlijk was het land tusschen de elkaar fel bestrijdende monarchisten, republikeinen en carlisten verdeeld; en het had door de nederlaag in den oorlog met Amerika den zwaarsten slag uit zijn geschiedenis geleden: het eens zoo geweldige koloniale rijk was geheel verloren gegaan, de Spaansche vloot was vernietigd, en een enorme schuldenlast drukte op 't land met zijn geruïneerden handel en industrie. Te Londen sprak men van de stervende natie, welke zich wanhopig aan de laatste sprankjes leven vastklampte.

De troonsbestijging van Alfonso XIII was de eerste lichtstraal, die sinds de groote nationale ramp het Spaansche volk gegund werd. Men kreeg nieuwen moed, en een streven naar heropbouw werd in alle kringen der bevolking merkbaar, vooral toen de conservatieve partijleider Maura in December 1903 minister-president werd en door zijn krachtig optreden den staatsburgerlijken zin wist te doen herleven. De persoonlijke invloed, opgewekte moed en onvermoeide energie des Konings hebben daaraan zeker ook een groot deel gehad.

De innerlijke strijd woekerde echter voort; het anarchisme voerde den strijd met moord en dood, en de blijde dag van 's konings huwelijk in 1906 — Alfonso trouwde met de Engelsche prinses Ena van Battenberg — werd een dag van nationalen rouw, toen een vreeselijke aanslag werd gepleegd, welke aan 23 menschen het leven kostte. Het koningspaar zelf ontsnapte ternauwernood aan den dood, doordat de bom, die naar het koninklijk rijtuig werd geworpen, als door een wonder geen doel trof.

In 1909 brak in Barcelona een anarchistische revolutie uit, welke door de regeering met ijzeren hand moest worden onderdrukt. En toen liberalen en vrijdenkers der geheele wereld voor den terechtgestelden Ferrer demonstreerden, moest Maura voor deze terreur wijken.

Rust kreeg Spanje eerst bij het begin van den wereldoorlog; en 't is niet de minste der diensten die koning Alfonso aan zijn land heeft bewezen, en geen geringe factor voor 't herstel der welvaart, dat hij Spanje heeft weten te houden buiten het conflict, dat het grootste deel van Europa teisterde. Maar de neutraliteit, die Spanje zorgvuldig bewaarde, was een weldadige. Spanje's aanzien begon weer te stijgen, toen de Koning persoonlijk het heldewerk der krijgsgevangenen steunde en voor dezen een aanmerkelijke verlichting van hun hard lot wist te verkrijgen. Door tusschenkomst der Spaansche gezantschappen en consulaten werd een omvangrijke inlichtingsdienst georganiseerd naar 't lot der vermisten en gevangenen van alle oorlogvoerende naties. Verder verleende de Koning herhaaldelijk den steun der Spaansche diplomatie aan de vredespogingen van Paus Benedictus XV. Bij gelegenheid van 't pas gevierde kroningsjubilé zond dan ook Koning Albert van België, met een hartelijken gelukwensch, „de hernieuwde verzekering van België's blijvende dankbaarheid voor de eminente diensten, die Spanje en zijn bevolking aan 't Belgische volk heeft bewezen tijdens de jaren der vreemde bezetting" En de duitsche rijkskanselier Marx verklaarde in zijn gelukwensch uitdrukkelijk, dat koning Alfonso's menschlievende pogingen geen onderscheid kenden tusschen de geallieërden der Entente en der Centrale machten. „Wij Duitschers, schreef hij, denken met bijzondere dankbaarheid aan de bittere tijden, toen de persoonlijke tusschenkomst van koning Alfonso zooveel tranen droogde en zooveel smarten lenigde".

Laten wij hier nog in herinnering mogen brengen, hoe koning Alfonso, toen Italië zich in den oorlog mengde, aan Z. H. den Paus de mededeeling deed, dat voor het geval de oorlogskansen Hem mochten nopen Italië te verlaten, Spanje het zich tot hooge eer zou rekenen, den H. Vader gastvrijheid te verleenen en het paleis van het Quirinaal geheel te Zijner beschikking zou stellen. Koning van een katholiek volk, heeft Alfonso zich steeds zijn titel van „Katholieke Majesteit" waardig getoond. Toen hij in 1922 Rome bezocht, was zijn adres aan Pius XI bij de gala-audiëntie in 't Vaticaan een nobele belijdenis van het Geloof en de gehechtheid aan den H. Stoel van zich en zijn volk. Nog sprekender uiting van diepen geloofs- en godsdienstzin was de toewijding van Spanje aan het H. Hart, voor het beeld opgericht op den Cerro de los Angeles bij Madrid, nu bekroond door de nationale basiliek van het H. Hart. Onder de gelukwenschen, die de Koning op zijn regeeringsjubilé uit alle deelen der wereld ontving, was dan ook de eerste een brief van Z. H. Paus Pius XI, waarin deze den Apostolischen zegen zond aan „onzen dierbaarsten zoon in Christus Alfonso XIII, den Katholieken Koning van Spanje", en dankbaar de vele diensten herdacht, door Z. M. aan de zaak van den godsdienst bewezen.

Na den oorlog zag Spanje den burgerstrijd weer beginnen: het wilde revolutionnaire syndicalisme beging van 1920 tot 1923 tallooze aanslagen op leven en eigendom der burgers, en de Spaansche communistische partij, door Borodin in opdracht van Moskou opgericht, deed een actieve infiltratie van 't bolsjewisme vreezen. Regeering en parlement voelden zich machteloos om de bedreiging der binnenlandsche onveiligheid af te wenden. Steeds meer deed zich, vooral toen ook in Marokko tegenslag op tegenslag volgde, de noodzakelijkheid van een sterke leiding gevoelen: en in den herfst van 1923 kwam het militaire directorium onder generaal Primo de Rivera tot stand. Sindsdien is er in Spanje op bijna elk gebied zooveel verbetering gekomen, als er geen enkel vroeger gouvernement heeft weten te bereiken. Over deze merkwaardige bestuursperiode in een volgend artikel. J. P.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **4dn Januari 1926** *af tot en met* **30 Juni 1926**, *onder* **No. 1901 M** *tot en met* **No. 1130 0** *zal plaats hebben op Donderdag den 22st September a.s. s'morgens ten negen uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 3dn September 1927.

De Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez

FRANKRIJK.

De „Grande Chartreuse".

Naar de Parijsche redacteur van de *Msb.* bericht, zijn Zaterdag 28 Mei niet minder dan 50.000 bewoners van Dauphiné bijeengekomen te Voiron, om te protesteeren tegen het schandaal van de vervallende „Grande Chartreuse" en den diefstal van 1903.

Zij hebben in een indrukwekkende meeting, die gepresideerd werd door mgr. Caillot, bisschop van Grenoble, besloten zich tot het uiterste te verzetten tegen elk plan, dat aan de „Grande Chartreuse" een bestemming zou geven anders dan voor de Karthuizers zelf, wier terugkeer zij eischen, evengoed als van de andere geestelijke Orden, die door het sectarisme der Fransche anticlerikalen uit het land werden gejaagd. In de groep van prelaten die aan de meeting deelnam, bevond zich ook Z. Em. Kardínaal Maurin, aartsbisschop van Lyon en primaat van Gallië.

Zooals wij reeds meermalen gemeld hebben, zoeken de vrijmetselaars naar „een oplossing" voor de „Grande Chartreuse". Het land kan niet de millioenen uitgeven, benoodigd voor het herstel van de ontzaglijke abdij, die een der beroemdste van de wereld is. Het verval is een schande voor het land in de oogen van de honderdduizenden vreemdelingen, die de „Grande Chartreuse" in den zomer bezoeken. Bovendien lijdt de geheele streek in haar welvaart.

Daar de anticlerikalen, radicalen en socialisten nu bang zijn, dat de druk van de publieke opinie zoo groot zal worden, dat men genoodzaakt zou zijn de „Grande Chartreuse" aan de Karthuizers terug te geven, hebben zij verschillende middelen bedacht om de abdij een bestemming te geven, waardoor zij voorgoed aan de Karthuizers zou ontgaan.

Maar 't eene plan na het andere moest worden opgegeven, o.a. dat om de abdij als rusthuis voor vermoeide intellectueelen beschikbaar te stellen, door bemiddeling van het Internatio naal Instituut voor intellectueele samenwerking. Immers geen enkel fatsoenlijk man zou van een door roof verkregen verblijf willen gebruik maken; bovendien is de abdij alleen geschikt voor woning van de Karthuizers met hun strenge regels en hoogst eenvoudige, levenswijze.

Omtrent den roof, — nu 24 jaar geleden — door de benden van Combes volbracht, kunnen enkele feiten niet voldoende in herinnering worden gebracht, omdat per slot van rekening de verontwaardiging van de geheele beschaafde wereld Frankrijk ertoe zal moeten brengen, het geschreeuwelijk onrecht te herstellen.

Charles Pichon zette nog dezer dagen uiteen, op welke wijze het bij dien roof is toegaan. Het was toen voor Karthuizers nog mogelijk geweest, de verjaging en de berooving af te koopen. Combes' zoon, — die tevens Chef de cabinet was, een „jouisseur", die dik in de schulden zat — Edgard Combes, had niet meer dan 300.000 francs gevraagd om de Karthuizers te „redden". Maar de prior, dom Michel, antwoordde eenvoudig, dat het geld van de Karthuizers, „zoolang hij leefde, niet op die manier gebruikt zou worden, noch in dergelijke handen zou worden gestort."

Om de vreedzame Karthuizers te verjagen ging een bataljon van het 140ste regiment infanterie, twee escadrons van het 4de regiment dragonders, een detachement sapeurs van de genie en een hoop agenten van de geheime politie de poorten van het klooster bestormen. En de overheid, die op zoo'n manier het leger onteerde, heeft daarna de meest schandelijke „liquidatie" toegelaten, waarvan trouwens nooit rekening en verantwoording is gedaan en die nooit een cent in de schatkist heeft gebracht.

Het werk van de likeurstokerij, dat toen 30 millioen waard was, werd voor een half millioen aan de vriendjes verkocht. Men verkocht zelfs een kerk met toren, en het kerkhof bracht 230 francs op. Alles werd geplunderd en vernield, zoodat zelfs Jaurès tegen het vandalisme protesteerde.

Wat het vertrek der Karthuizers voor de streek beteekent, een enkel staaltje is voldoende om de schade daarvan te meten. Het sluiten der fabrieken en het niet meer exploiteeren der bosschen en bergstreken stelde de spoorlijn van Voiron-Saint Bèron voor een verlies van 25.000 reizigers en 8.000 ton goederen, En de schatkist verloor een jaarlijksche belastingopbrengst, die op het oogenblik vele millioenen zou hebben bedragen en reeds vóór den oorlog het millioen overschreed.

Perrier, de radikale senator, die op het oogenblik het verzet tegen den terugkeer der Karthuizers leidt, is nota bene minister in het kabinet van nationale eendracht" van dit oogenblik.